

Stanovisko odboru ochrany ovzduší k aplikaci výjimky ze specifického emisního limitu pro NO_x pro spalovací stacionární zdroje s výjimkou pístových spalovacích motorů a plynových turbín s celkovým jmenovitým tepelným příkonem vyšším než 0,3 MW a nižším než 50 MW spalující plynné palivo

V § 29 odst. 4 vyhlášky č. 415/2012 Sb., o přípustné úrovni znečištění a jejím zjišťování a o provedení některých dalších ustanovení zákona o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška“), je stanoveno, že „Specifické emisní limity uvedené v tabulkách 2.1.2, 2.2.2 a 2.3.2 části II přílohy č. 2 se u spalovacích stacionárních zdrojů spalujících plynná paliva uplatní od 1. ledna 2020. Do 31. prosince 2019 platí pro tyto spalovací stacionární zdroje emisní limity uvedené v tabulkách 1.1.2, 1.2.2 a 1.3.2 části II přílohy č. 2.“ Ustanovení § 29 odst. 4 je nutno chápat tak, že spalovací stacionární zdroje spalující plynná paliva mají odklad pro plnění přísnějších specifických emisních limitů do roku 2020, bez ohledu na stáří těchto zdrojů.

Při povolování nového stacionárního zdroje může však krajský úřad na základě § 12 odst. 4 písm. a) zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně ovzduší“), stanovit specifický emisní limit přísnější, než vyplývá z vyhlášky (viz také § 4 odst. 3 zákona o ochraně ovzduší).

Vyhláška stanoví v příloze č. 2 část II, bodu 2.1. a 3.1. pro spalovací stacionární zdroje s výjimkou pístových spalovacích motorů a plynových turbín s celkovým jmenovitým tepelným příkonem vyšším než 0,3 MW a nižším než 50 MW, spalující plynné palivo a zemní plyn, specifický emisní limit pro NO_x ve výši 100 mg/m³. Současně je zde v poznámce k tabulkám 2.1.2 a 3.1.2 vztahující se k danému specifickému emisnímu limitu pro plynné palivo pro spalovací stacionární zdroje uvedené do provozu před 20. prosincem 2018, uvedeno že *"Pokud provozovatel prokáže, že nelze této hodnoty z technických důvodů dosáhnout použitím nízkoemisních hořáků, platí specifický emisní limit 200 mg/m³"*. Tato výjimka platí rovněž pro dotčené spalovací stacionární zdroje uvedené do provozu po 20. prosinci 2018 spalující plynné palivo s výjimkou zemního plynu a dále pro spalovací stacionární zdroje s příkonovým rozsahem 0,3 MW až <1 MW spalující zemní plyn (viz poznámky pod tabulkami 2.1.1 a 3.1.1).

Využití výše uvedené výjimky je možné pouze v případě, že provozovatel nemůže dosáhnout specifického emisního limitu 100 mg/m³ z objektivních technických důvodů, a není podmíněno předchozí instalací nízkoemisního hořáku. Vyhláška ani zákon o ochraně ovzduší, jenž vyhláška provádí, způsob prokazování technické nemožnosti plnění specifického emisního limitu za pomoci nízkoemisních hořáků ze strany provozovatele zdroje blíže nespecifikují. Tuto skutečnost lze doložit

Ministerstvo životního prostředí

např. vyjádřeními výrobců/dodavatelů nízkoemisních hořáků použitelných v provozovaném stacionárním zdroji. Vhodným způsobem tvrzení dosažitelnosti, respektive nedosažitelnosti, $100 \text{ mg/m}^3 \text{ NO}_x$ pomocí nízkoemisních hořáků může být také předloženo odborného posouzení zpracovaného nezávislým odborníkem z oboru. Ke zpracování takového posouzení lze využít např. osobu autorizovanou podle § 32 odst. 1 písm. d) zákona o ochraně ovzduší (přestože jej zákon o ochraně ovzduší pro tyto případy nevyžaduje) nebo jinou odbornou autoritu, například znalce v oboru či vysokoškolské pracoviště, která by tuto skutečnost nezávisle posoudila a vyhodnotila.

Doporučujeme uplatnění výše uvedené výjimky včas předjednat s příslušným krajským úřadem, který je primárně dle § 11 odst. 2 písm. d) a § 12 odst. 4 písm. a) zákona o ochraně ovzduší kompetentní ke stanovení specifických emisních limitů v povolení provozu a aprobovat tak i využití této výjimky. Z tohoto předjednání je vhodné učinit písemný záznam, z něhož bude zřejmé, že krajský úřad akceptuje splnění podmínky „technické nemožnosti využití nízkoemisních hořáků“ ve shodě s provozovatelem. Pro zvýšení právní jistoty provozovatele zdroje je optimální variantou zajistit využití výjimky při nejbližší vhodné příležitosti v případné změně příslušného povolení provozu zdroje.

Pokud by se provozovatel rozhodl nízkoemisní hořák instalovat a nebylo by dosaženo plnění specifického emisního limitu ve výši 100 mg/m^3 , považuje se podmínka stanovená pro možnost využívání této výjimky za splněnou, bez potřeby dalšího prokazování.

V případě zařízení, která spadají pod dikci zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezení znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o integrované prevenci“) se aplikace textu uvedené poznámky vztahuje pouze na spalovací stacionární zdroje, které nepřesahují při aplikaci sčítacích pravidel dle ustanovení § 4 odst. 7 zákona o ochraně ovzduší jmenovitý tepelný příkon 50 MW.

Z hlediska procesního je dle zákona o integrované prevenci vždy nutné, aby byl nárok na mírnější specifický emisní limit (tj. 200 mg/m^3) posouzen povolujícím správním orgánem a jeho konkrétní výše byla uvedena ve výroku povolení provozu. V odůvodnění se uvede, jakým způsobem byl nárok prokázán a následně posouzen.

Za předpokladu, že již vyhodnocení povolujícím správním orgánem proběhlo a v části integrovaného povolení, která se týká stanovení specifických emisních limitů, je uvedena jediná hodnota specifického emisního limitu pro NO_x (tedy konkrétně ve výši 200 mg/m^3 , jak připouští poznámka pod tabulkou 2.1.2 vyhlášky), není nutné provádět opětovné zdůvodnění nároku na tuto výši specifického emisního limitu.

Pokud je však v části integrovaného povolení, která se týká stanovení specifických emisních limitů, „pouze“ citována výše uvedená tabulka 2.1.2. z vyhlášky včetně poznámky, musí být provedena změna

integrovaného povolení. Ve výroku rozhodnutí musí být vždy uvedena konkrétní hodnota specifického emisního limitu, který má být spalovacím stacionárním zdrojem plněn.

Ačkoliv je plnění specifického emisního limitu označováno z hlediska zákona o ochraně ovzduší jako „výjimka“, není bezpodmínečně nutné, aby změna integrovaného povolení probíhala v režimu tzv. podstatné změny podle § 2 písm. i) zákona o integrované prevenci. Zároveň doporučujeme, aby se ve výroku rozhodnutí správní orgán tomuto výrazu vyvaroval, neboť zákon o integrované prevenci tento termín využívá pro jiné účely, a tudíž by jeho použití mohlo být zavádějící.

Pokud by kontrolní orgán ochrany ovzduší prokázal neoprávněné využití výjimky ze specifického emisního limitu pro NO_x (100 mg/m³) a ten by byl překročen, dochází tím k naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 25 odst. 1 písm. h) zákona o ochraně ovzduší. Za takovýto přestupek hrozí pokuta až do výše 10 000 000 Kč (viz § 25 odst. 7 písm. a) zákona o ochraně ovzduší).

30. 9. 2019

Bc. Kurt Dědič

ředitel odboru ochrany ovzduší

v.r.